ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในผู้ป่วยโรคความคันโลหิตสูง

โรงพยาบาลไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์

ผู้เขียน

นางสาวศุภวรรณ ป้อมจันทร์

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ คร.พิกุล บุญช่วง ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.กนกพร สุคำวัง กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคความคัน โลหิตสูงเป็นความเจ็บป่วยเรื้อรังที่มีผลกระทบต่อความผาสุกของผู้ป่วย ทั้งทางค้านร่างกาย จิตใจ และสังคม การปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพในการคำเนินชีวิตประจำวันเป็น กิจกรรมที่จำเป็นในการควบคุมระคับความคัน โลหิต ป้องกันภาวะแทรกซ้อน และคงไว้ซึ่งสุขภาพ การศึกษาเชิงพรรณาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในผู้ป่วยโรคความคัน โลหิตสูง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคความคัน โลหิตสูง ซึ่งมารับการตรวจ รักษาที่โรงพยาบาลไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 130 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตาม คุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุโรคความคัน โลหิตสูงที่พัฒนาโดยวาสนา ครุฑเมือง (2547) โดยปรับจากแบบประเมินแบบแผนชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพ (Health Promoting Lifestyle Profile II [HPLP II]) ของวอล์คเกอร์ ซีคริสต์ และเพนเดอร์ (Walker, Sechrist, & Pender, 1987) ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวมมีค่าความเชื่อมั่น จากการทดสอบซ้ำเท่ากับ .83 และในแต่ละด้านมากกว่า .70 ขึ้นไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิง พรรณนา

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับ เหมาะสมปานกลาง ($\overline{X}=128.42$, SD=11.62) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมทางกาย โภชนาการ การเจริญทางจิตวิญญาณ และด้านการจัดการกับความเครียดอยู่ในระดับเหมาะสมปาน กลาง ($\overline{X}=14.26$, SD=6.17, $\overline{X}=30.00$, SD=9.04, $\overline{X}=18.29$, SD=2.92 และ $\overline{X}=19.79$, SD=4.21 ตามลำดับ) ขณะที่ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ และด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\overline{X}=27.22$, SD=5.87, และ $\overline{X}=18.84$, SD=3.02 ตามลำดับ)

ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการคูแลผู้ป่วย โรคความคันโลหิตสูง ส่งเสริมการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพที่ดีเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่ รุนแรง คงไว้ซึ่งความผาสุกและมีภาวะสุขภาพดี

Independent Study Title Health Promoting Behaviors Among Hypertensive Patients at

the Phisalee Hospital, Nakhon Sawan Province

Author Miss Supawan Pomchan

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr.Pikul Boonchuang Chairperson

Assistant Professor Dr.Khanokporn Sucamvang Member

ABSTRACT

Hypertension is a chronic illness which impacts patient's physical and psychosocial well-being. Health promoting behavior practice is an essential activity for controlling blood pressure level, preventing complication, and maintaining healthy condition. The purpose of this descriptive study was to describe the health promoting behaviors among hypertensive patients. Subjects were 130 hypertensive patients attending at Phisalee Hospital, Nakhon Sawan Province selected by purposive sampling. The research instruments were Personal Data Recording Form and a Health Promoting Behavior Questionnaire developed by Wasana Khrutmuang (2004), modified from a Health Promoting Lifestyle Profile II [HPLP II], based on Walker, Sechrist and Pender (1987). The reliability of the overall health promoting behaviors questionnaire using test-retest method was .83 and each aspect was greater than .70. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results revealed that : Subjects had a moderately appropriate level of overall health promoting behaviors. ($\overline{X} = 128.42$, SD = 11.62). Considering each aspect of such behaviors, it was found that physical, nutrition, spiritual and stress management were at a moderately appropriate level, ($\overline{X} = 14.26$, SD = 6.17, $\overline{X} = 30.00$, SD = 9.04, $\overline{X} = 18.29$, SD = 2.92, $\overline{X} = 19.79$, SD = 4.21, respectively) whereas, health responsibility and interpersonal

relation were at a highly appropriate level. ($\overline{X} = 27.22$, SD = 5.87, $\overline{X} = 18.84$, SD = 3.02, respectively)

The results of this study could be used as guide to develop care management for hypertensive patients in order to establish health promoting behaviors, prevent complications and maintain their health happiness.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved